

डॉ. आर.एस.आरोळे कॉम्प्रेसिव्ह रुरल
हेल्थ प्रोजेक्ट जामखेड, जि.अहमदनगर
आणि महाराष्ट्र असोसिएशन ॲफ
ॲंथोपोलॉजिकल सायन्सेस, पुणे या
स्वयंसेवी संस्थेस आरोग्य विषयक
आदिवासी उत्थान कार्यक्रम
राबविण्यासाठी अनुदान
देणेबाबत.....

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २००३/प्र.क्र. १७०/का.८
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : २७ फेब्रुवारी, २००४.

प्रस्तावना :-

अल्पभूधारक व सीमांतिक शेतकऱ्यांकरिता फलोत्पादन वनीकरण, ज्याच्यांकडे पशुधन आहे अशा अल्पभूधारक शेतकऱ्यांकरिता पशुविकास केंद्र, पशुचिकित्सा चारा विकास कार्यक्रम व शेतमजूरासाठी इतर सहाय्यकारी योजनांकरिता मदत देणे, सार्वजनिक आरोग्य आणि स्त्रियांचे सक्षमीकरण इत्यादि कार्यक्रम शासनाकडून राबविले जातात. अशाप्रकारचे कार्यक्रम नामांकित स्वयंसेवी संस्थांमार्फत राबविण्याबाबत विचार चालू होता. समान न्याय तत्वावर लोकांना सक्षम बनविण्याच्यादृष्टीने डॉ. आर.एस. आरोळे, अध्यक्ष, कॉम्प्रेसिव्ह रुरल हेल्थ प्रोजेक्ट जामखेड, जि.अहमदनगर यांच्याकडून ग्रामीण भागातील लोकांना आरोग्याच्या सुविधा उपलब्ध करण्याचा कार्यक्रम अहमदनगर जिल्हयात राबविला जात आहे. त्याच धर्तीवर आदिवासी समुदायाचा आरोग्यविषयक आणि पोषणविषयक दर्जा सुधारणे, शिक्षण, उदरनिर्वाह आणि आर्थिक विकास, समुदाय विकास, अधिकाराविषयी सामुदायिक जाणीव आणि आदिवासीची सांस्कृतिक ओळख, स्वतः विषयी आत्मविश्वास वाढविणे अशाप्रकारचा कार्यक्रम राबविता यावा म्हणून डॉ. आर.एस.आरोळे, कॉम्प्रेसिव्ह रुरल हेल्थ प्रोजेक्ट जामखेड, जि.अहमदनगर आणि महाराष्ट्र असोसिएशन ॲफ ॲंथोपोलॉजिकल सायन्सेस, पुणे या संस्थेकडून प्रस्ताव मागविण्यात आला. सदरहू संस्थेने राज्यातील ठाणे, नंदूरबार, अमरावती, अहमदनगर, गडचिरोली, यवतमाळ आणि रायगड या ७ जिल्हयात आरोग्य विषयक आदिवासी उत्थान कार्यक्रम राबविण्याचा रु.१०.३४ कोटीचा (५ वर्षासाठी) प्रस्ताव सदर संस्थेने शासनास सादर केला. सदर प्रस्तावास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय : आदिवासी समुदायाचा आरोग्यविषयक आणि पोषणविषयक दर्जा सुधारणे, शिक्षण, उदरनिर्वाह आणि आर्थिक विकास, समुदाय विकास, अधिकाराविषयी सामुदायिक जाणीव आणि आदिवासीची सांस्कृतिक ओळख, स्वतः विषयी आत्मविश्वास वाढविणे अशाप्रकारचे कार्यक्रम राबविता यावे म्हणून डॉ. आर.एस.आरोळे, कॉम्प्रेसिव्ह रुरल हेल्थ प्रोजेक्ट जामखेड, जि.अहमदनगर आणि महाराष्ट्र असोसिएशन ॲफ ॲंथोपोलॉजिकल सायन्सेस, पुणे या संस्थेस राज्यातील ठाणे, नंदूरबार, अमरावती, अहमदनगर, गडचिरोली,

यवतमाळ आणि रायगड या ७ जिल्ह्यात रु. १०.३४ कोटीचा आरोग्य विषयक कार्यक्रम ५ वर्षात राबविण्याकरिता या शासन निर्णयांच्ये प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

३.   १) सदरहू कार्यक्रम ज्या भागात राबवावयाचा आहे त्याची माहिती परिशिष्ट- "अ" मध्ये दर्शविली आहे.
  - २) या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट आणि जे घटक कार्यक्रम राबविण्यात येणार आहेत त्याची माहिती परिशिष्ट "ब" मध्ये दर्शविण्यात आली आहे.
  - ३) या प्रकल्पाकरिता ५ वर्षात जो निधी उपलब्ध केला जाणार आहे त्याची माहिती परिशिष्ट "क" मध्ये दर्शविण्यात आली आहे.
४.   या योजनेचा आढावा/ मुल्यमापनाचे काम राज्य व प्रकल्प स्तरावरून करण्यात येईल. याकरिता खालील प्रमाणे समित्यांची स्थापना करण्यात येत आहे. सदर समितीची रचना पुढील प्रमाणे राहील :-

४.१ क्षेत्रीय घटक नियंत्रण समिती :- या समितीची रचना खालील प्रमाणे राहील:-

अपर आयुक्त, आदिवासी विकास(संबंधित)	- अध्यक्ष
प्रकल्प अधिकारी, ए.आ.वि.प्र.(संबंधित)	- उपाध्यक्ष
गट विकास अधिकारी (संबंधित)	- सदस्य
पंचायत समितीचे सभापती (संबंधित)	- सदस्य
आदिवासी विधानसभा सदस्य (स्थानिक)	- सदस्य
राज्य प्रकल्प समन्वयक किंवा	- सदस्य
सहायक प्रकल्प समन्वयक,	
क्षेत्रीय समन्वयक प्रतिनिधी (स्त्री)	- सदस्य
तालुका प्रकल्प समन्वयक	- सदस्य सचिव

क्षेत्रीय घटक नियंत्रण समितीची बैठक तीन महिन्यातून एकदा होईल.

४.२ राज्यस्तरीय समन्वय समिती :- या समितीची रचना खालील प्रमाणे राहील:-

आयुक्त, आदिवासी विकास	- अध्यक्ष
अपर आयुक्त, आदिवासी विकास	- उपाध्यक्ष
प्रकल्प अधिकारी, ए.आ.वि.प्र. (संबंधित)	- सदस्य
सहायक प्रकल्प समन्वयक	- सदस्य
अध्यक्ष, कॉम्प्रेहेन्सीव रुरल हेल्थ प्रोजेक्ट	
जामखेड, जि. अहमदनगर किंवा प्रतिनिधी	- सदस्य
अध्यक्ष, महाराष्ट्र असोसिएशन ऑफ	
अँथ्रोपोलोजिकल सायन्सेस, पुणे किंवा प्रतिनिधी	- सदस्य
राज्य प्रकल्प समन्वयक	- सदस्य सचिव

राज्यस्तरीय समन्वय समितीची बैठक चार महिन्यातून एकदा होईल.

४.३ उच्चस्तरीय समन्वय समिती :- या समितीची रचना खालील प्रमाणे राहील:-

सचिव/प्रधान सचिव, आदिवासी विकास	- अध्यक्ष
आयुक्त, आदिवासी विकास,	- सदस्य
अध्यक्ष, कॉम्प्रेहेन्सीव रुरल हेल्थ प्रोजेक्ट जामखेड, जि. अहमदनगर	- सदस्य
अध्यक्ष, महाराष्ट्र असोसिएशन ऑफ अँथ्रोपोलोजिकल सायन्सेस, पुणे	- सदस्य
राज्य प्रकल्प समन्वयक	- सदस्य सचिव

उच्चस्तरीय समन्वय समितीची बैठक सहा महिन्यांतून एकदा होईल.

४.४ लाभार्थ्याची निवड :- योजनेची अंमलबजावणी करणारी संस्था क्षेत्रीय घटक नियंत्रण समितीशी सल्लामसलत करून लाभार्थ्याची व गावाची निवड करतील.

५. या कार्यक्रमाकरिता सन २००३-२००४ या वर्षासाठी रुपये १,००,००,००/- (रुपये एक कोटी फक्त) उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत.

६. आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक व संबंधित स्वयंसेवी संस्था यांच्यात होणाऱ्या करारनाम्यातील अटी व शर्टीनुसार (Memorandum of understanding) या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी संबंधित स्वयंसेवी संस्था व आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक करतील. करार झाल्यानंतर प्रकल्प राबविणाऱ्या संस्थेच्या नावाने योग्य हफ्त्यामध्ये निधी धनादेशाद्वारे अदा करण्यात यावा. सदर कार्यक्रमाचे संनियंत्रण आणि कार्यक्रम राबविण्याबाबतचा करार अटी व शर्थी विहित करण्याची जबाबदारी आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांची राहील. याकरिता संबंधित संस्थेने राष्ट्रीयकृत बँकेकडे स्वतंत्र खाते उघडावे व त्यातूनच निधी खर्च करण्यात यावा.

७ हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांचा अनौ.संदर्भ क्र. ११५१/०३/व्यय-१४, दि. ८.१२.०३ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(अ. मा. आत्राम)
कार्यासन अधिकारी

प्रति,

आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक
सर्व अपर आयुक्त, आदिवासी विकास,
सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
सह संचालक, माहिती व प्रसिद्धी संचालनालय, मुंबई
सह संचालक, आरोग्य संचालनालय, मुंबई
सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद,

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व आदिवासी जिल्हे)
जिल्हा कोषागार अधिकारी, (संबंधित जिल्हे)
महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर
महालेखापाल (लेखा परिक्षा), मुंबई/ नागपूर
वित्त विभाग (व्यय-१४) मंत्रालय, मुंबई
मा. मंत्री (आ.वि.) यांचे खाजगी सचिव
मा. राज्यमंत्री (आ.वि.) यांचे खाजगी सचिव
आदिवासी विकास विभागातील सर्व कार्यासने
सर्व सह सचिव/ उप सचिव, आदिवासी विकास विभाग
कक्ष अधिकारी (का.७) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
डॉ. आर.एस.आरोळे, अध्यक्ष, कॉम्प्रेसिव्ह रुलर हेल्थ प्रोजेक्ट जामखेड, जि. अहमदनगर
अध्यक्ष, महाराष्ट्र असोसिएशन ऑफ अंथोपोलॉजिकल सायन्सेस, पुणे
गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, जव्हार, मोखाडा, जि. ठाणे/ अक्कलकुवा, धडगांव,
जि. नंदुरबार/ धारणी, चिखलदरा, जि. अमरावती/ अकोले, जि. अहमदनगर/ एटापल्ली,
भासरागड, जि. गडचिरोली/ मारेगांव, जि. यवतमाळ/ कर्जत, सुधागड, जि. रायगड
निवड नस्ती (का.८)

परिशिष्ट- "अ"

(आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२००३/प्र.क्र. १७०/का.८,
दिनांक २७ फेब्रुवारी, २००४)

आरोग्यविषयक कार्यक्रम ज्या क्षेत्रात राबावयाचा त्या क्षेत्राची माहिती

प्रकल्पाचे क्षेत्र/ लाभक्षेत्र

अ.क्र.	जिल्ह्याचे नांव	तालुक्याचे नांव	आदिवासी लोकसंख्येची टक्केवारी
१	ठाणे	१) जळ्हार २) मोखाडा	८८ ९३
२	नंदूरबार	१) अक्कलकुवा २) अक्राणी (धडगांव)	८१ ८६
३	अमरावती	१) धारणी २) चिखलदरा	७५ ७५
४	अहमदनगर	१) अकोले	४६
५	गढचिरोली	१) एटापल्ली २) भामरागड	८१ ८४ (या प्रकल्पामध्ये माडिया या आदिम जमातीचा समावेश आहे.)
६	यवतमाळ	१) मारेगांव २) कोलाम	४० (या प्रकल्पामध्ये कोलाम या आदिम जमातीचा समावेश आहे.)
७	रायगड	१) कर्जत २) सुधागड	२२ ३० (या प्रकल्पामध्ये कातकरी या आदिम जमातीचा समावेश आहे.)

परिशिष्ट- "ब"

(आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२००३/प्र.क्र. १७०/का.८,
दिनांक २७ फेब्रुवारी, २००४)

कार्यक्रमाची उद्दिष्टे :-

- १) आदिवासी समुदायाचा आरोग्यविषयक आणि पोषणविषयक दर्जा सुधारणे,
- २) शिक्षण,
- ३) उदरनिर्वाह आणि आर्थिक विकास,
- ४) समुदाय विकास,
- ५) अधिकाराविषयी सामुदायिक जाणीव
- ६) आदिवासीची सांस्कृतिक ओळख, स्वतः विषयी आत्मविश्वास वाढविणे

प्रकल्पात समाविष्ट असलेले घटक :-

अ.क्र.	घटक	प्रकल्पांतर्गत घेण्यात येणारे कार्यक्रम
१	<u>आरोग्य</u> :- माता आणि प्रजोत्पादनाशी निगडीत आरोग्य	<u>माता, गर्भवती स्त्रिया यांची काळजी</u> आणि <u>सुरक्षित प्रसूती</u> :- * या अंतर्गत नवजात अर्भक व बालकाची काळजी आणि शालेयपूर्व बालकांची काळजी, पोषण, लसीकरण आणि किरकोळ आजारांवर उपचार. • पौगंडावस्थेतील आरोग्य शिक्षण, पाणी आणि स्वच्छता, वैयक्तिक स्वच्छता.
	<u>रोगनियंत्रण</u> :-	* प्राथमिक स्वरूपाच्या आजाराकरिता गावामध्ये औषध उपलब्ध करणे, कुष्ठरोग, क्षय यासारख्या दुर्धर रोगावर नियंत्रण ठेवणे आणि आंधळेपणा येणाऱ्या रोगासंबंधी माहिती देणे, इत्यादि बाबींचा समावेश आहे.
	<u>पोषण आणि आहार</u> <u>याची काळजी</u> :-	* परसमळा (किचन गार्डन) * वनौषधी मळा (हर्बल गार्डन) * पोषणविषयक शिक्षण :- गर्भवती स्त्रिया, नवजात अर्भक व बालकांची काळजी. * स्थानिक पोषक अशा उपलब्ध असलेल्याआहारावर भर देणे आणि पारंपरिक औषधाचा उपयोग करणे.
२	<u>शिक्षण</u> :-	* प्राथमिक शिक्षण आणि अंगणवाड्या यांना सक्षम करणे. * आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांचे पोषण, वैयक्तिक स्वच्छता, लैंगिक शिक्षण, परिसर स्वच्छता इत्यादि. * शाळेत शिकविण्यात येणाऱ्या व्यवसायिक शिक्षण आणि औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील विविध अभ्यासक्रम बळकटी देणे.
	<u>दृष्टीक्षेपात आणणे</u> :-	* माहिती आणि ज्ञान हया बाबी प्रकाशात आणणे.
	<u>माहिती</u> :-	* आरोग्य आणि पोषणविषयक अंधश्रद्धा, जादुटोणा याबाबत समुदायामध्ये जागृती निर्माण करणे.

३	<p><u>उदरनिर्वाह</u></p> <p><u>आणि उत्पन्न वाढीबाबत</u></p> <p><u>कार्यक्रम:-</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> * शेती आणि शेतकरी * शेती , औषधी वनस्पती ,फलोत्पादन यांची सुधारित पद्धती अवलंबिणे. * शेतमजूर आणि महिलांसह इतर मजूर * पशुधन विकास :- गौण वनोपज गोळा करणे व प्रक्रिया करणे फळे आणि वनस्पती, मेंढया, कुकुटपालन आणि इतर प्राणी आणि पक्षी * रोपवाटीका (प्लॅट नर्सरी) * मधगोळा करणे, अंबर चरखा या सारख्या खादी ग्रामोद्योग च्या योजनाची अमंलबजावनी करणे. * रोजगार हमी योजना :- पाणलोटक्षेत्र विकास, जोडरस्ते, स्थानिक बांधकामे
४	<u>समुदाय विकास</u> :-	<ul style="list-style-type: none"> *महिला मंडळाची स्थापना आणि स्वयंसहाय बचत गट स्थापन करणे *युवक मंडळे, आणि शेतकरी मंडळ स्थापन करणे.
५	<p><u>अधिकाराविषयी जागृती</u></p> <p><u>:-</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> *लोकांच्या सहभागातून विकास ही संकल्पना राबविणे, ग्रामसभा बळकट करणे, गामपंचायत मध्ये असलेल्या सभासदांना विशेषत: महिला सदस्य यांना अधिकाराविषयी जागृत करणे. एकात्मिक आदिवासी प्रकल्पाविषयक माहिती आणि आदिवासी उपयोजना विषयक माहिती देणे.
६	<p><u>प्रशिक्षण आणि विकास</u></p> <p><u>विषयक उजळणी</u> :-</p>	<ul style="list-style-type: none"> * एकात्मिक बाल विकास योजना यंत्रणा, आश्रमशाळा शिक्षक, वनयंत्रणा, पंचायत विकास यंत्रणा, पारंपरिक दायी आणि वनौषधी देणारे व भगत यांना आरोग्य विषयक शिक्षण, त्यांचे ज्ञान वाढविण्यासाठी प्रशिक्षण /उजळणी वर्गाचे आयोजन करणे.
७	<p><u>आदिवासी मध्ये स्वतः</u></p> <p><u>विषयी आत्मसन्मान</u></p> <p><u>आणि संस्कृतीची ओळख</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> * लोककला, संगीत आणि साहित्य जोपासणे. वैज्ञानिक दृष्टीकोन व नैतिक मुल्ये जोपासण्यासाठी लोककला, संगीत याचा वापर करणे. *स्थानिक कलापथक यांचे संघटन. *स्थनिक इतिहासाची जपणूक.

परिशिष्ट- "क"

(आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२००३/प्र.क्र.१७०/का.८,

दिनांक २७ फेब्रुवारी, २००४)

प्रकल्पाकरिता आवश्यक असलेला निधी

संस्थेने सादर केलेला प्रकल्प हा राज्यातील ७ जिल्ह्यातील १२ तालुक्यांमध्ये हाती घेण्यात येणार असून, या प्रकल्पाचा कालावधी ५ वर्षाचा असून, त्याकरिता रु. १०,३४,९८,०००/- एवढा निधी आवश्यक आहे. संस्थेने यापैकी १० टक्के खर्च हा प्रशासनावरील खर्च आणि १०% खर्च हा क्षेत्रीय कार्यक्रम आणि क्षेत्रीय क्षमता वाढविण्यासाठी उपयोगात आणला जाणार आहे. वर्षनिहाय होणारा खर्च हा पुढीलप्रमाणे दर्शविण्यात आलेला आहे. भाग -१ मध्ये पुढीलप्रमाणे खर्च दर्शविण्यात आलेला आहे. :-

भाग-१

बाब	वर्ष					एकूण खर्च
	प्रथम वर्ष	दुसरे वर्ष	तिसरे वर्ष	चौथे वर्ष	पाचवे वर्ष	
भाग-१ आवर्ती खर्च						
१) कर्मचाऱ्याचे वेतन.	१,२०,०००	१,२६,०००	१,३२,०००	१,३८,०००	१,४४,०००	६,६०,०००
२) कर्मचाऱ्याचे प्रशिक्षण आणि उजळणी	३,०३,०००	२,५६,०००	२,६९,०००	२,९२,०००	३,००,०००	१४,२०,०००
३) समुदाय विकास कार्यक्रम.	७,०५,०००	९,४५,०००	९०,८५,०००	९२,२५,०००	९३,६५,०००	५३,२५,०००
४) क्षेत्रीय मदतीनीसाचे/ सहायकांचे मानधन,	२,९०,०००	२,२८,०००	२,४६,०००	२,६४,०००	२,८२,०००	१२,३०,०००
५) सर्वेक्षण आणि दस्तऐवज खर्च	५५,०००	५,०००	८५,०००	५,०००	९,०५,०००	२,५५,०००
६) इतर खर्च प्रवास खर्च प्रशिक्षण आणि बैठकीचा खर्च.	१,८६,०००	२,०४,०००	२,,२२,०००	२,४०,०००	२,५८,०००	११,१०,०००
एकूण आवर्ती खर्च	१५,७९,०००	१७,६४,०००	२०,३९,०००	२१,६४,०००	२४,५४,०००	१,००,००,०००
भाग-२ अनावर्ती खर्च	१,००,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	१,२०,०००
एकूण आवर्ती / अनावर्ती खर्च.	१६,७९,०००	१७,६९,०००	२०,४४,०००	२१,६९,०००	२४,५९,०००	१,०९,२०,०००
१ युनिट क रिता एकूण खर्च.	१६,७९,००० X १ = १,५९,९९,०००	१७,६९,००० X १ = १,५९,२९,०००	२०,४४,००० X १ = १,८३,९६,०००	२१,६९,००० X १ = १,९५,२९,०००	२४,५९,००० X १ = २,२९,३९,०००	१,९०,८०,०००
एकूण खर्च.	१,५९,९९,०००	१,५९,२९,०००	१,८३,९६,०००	१,९५,२९,०००	२,२९,३९,०००	१,९०,८०,०००

भाग-२

बाब	वर्ष					एकूण खर्च
	प्रथम वर्ष	दुसरे वर्ष	तिसरे वर्ष	चौथे वर्ष	पाचवे वर्ष	
भाग-१ आवर्ती खर्च						
१) कर्मचाऱ्याचे वेतन.	५,९४,०००	६,४०,०००	६,८७,६००	७,३४,४००	७,८१,२००	३४,३८,०००
२) कर्मचाऱ्याचे प्रशिक्षण आणि उजळणी	१,००,०००	५०,०००	५०,०००	५०,०००	५०,०००	३,००,०००
३) प्रवास खर्च	३,६०,०००	४,००,०००	४,४०,०००	४,८०,०००	५,२०,०००	२२,००,०००
४) सर्वेक्षण आणि दस्तऐवज खर्च	१,२०,०००	२०,०००	१,२०,०००	२०,०००	१,७०,०००	४,५०,०००
५) इतर खर्च	३,६८,०००	४,०४,०००	४,४०,०००	४,७६,०००	५,१२,०००	२२,००,०००
एकूण आवर्ती खर्च	१५,४२,०००	१५,१४,८००	१७,३७,६००	१७,६०,४००	२०,३३,२००	८५,८८,०००
भाग-२ अनावर्ती खर्च	१२,९०,०००	१०,०००	१०,०००	१०,०००	१०,०००	१३,३०,०००
एकूण खर्च.	२८,३२,०००	१५,२४,८००	१७,४७,६००	१७,७०,४००	२०,४३,२००	९९,९८,०००

९ क्षेत्रीय घटक आणि एक केंद्रीय समन्वयक युनिट याकरिता ५ वर्षाकरिता लागणाऱ्या निधीचा तपशील.

बाब	वर्ष				पाचवे वर्ष	एकूण खर्च
	प्रथम वर्ष	दुसरे वर्ष	तिसरे वर्ष	चौथे वर्ष		
भाग-१	१५,१११,०००	१५,१२१,०००	१८,३९६,०००	१९,५२१,०००	२२,१३१,०००	९१,०८०,०००
भाग-२	२८,३२,०००	१५,२४,८००	१७,४७,६००	१७,७०,४००	२०,४३,२००	९९,९८,०००
एकूण खर्च	१,७९,४३,०००	१,७४,४५,८००	२,०१,४३,६००	२,१२,११,४००	२,४१,७४,२००	९०,०९,९८,०००
इतर उपरी खर्च (एकूण खर्चाच्या २.५ %)	५,००,०००	५,००,०००	५,००,०००	५,००,०००	५,००,०००	२५,००,०००
एकूण खर्च.	१,८४,४३,०००	१,७९,४५,८००	२,०६,४३,६००	२,१७,११,४००	२,४६,७४,२००	९०,३४,९८,०००